

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-5>

УДК 338.46:641.56

ТРАНСФОРМАЦІЯ СВІТОВОГО РИНКУ ДОСТАВКИ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

TRANSFORMATION OF THE GLOBAL HEALTHY FOOD DELIVERY MARKET

Гладченко Олександр Валерійович

аспірант,

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-9023-6646>**Gladchenko Oleksandr**

Taras Shevchenko National University of Kyiv

У статті проаналізовано трансформацію світового ринку доставки здорового харчування під впливом цифровізації, зміни споживчих пріоритетів та соціально-екологічних трендів. Обґрунтовано, що зростання сегмента зумовлене підвищенням уваги до збереження здоров'я, урбанізацією та попитом на зручні персоналізовані рішення. Розкрито зміну мотивації споживачів, для яких важливим є не лише смак, а й довгостроковий позитивний ефект від споживання. Проаналізовано динаміку доходів і структурні зрушення за регіонами, видами продукції та моделями доставки, зокрема зростання частки готової до вживання їжі та гібридних форматів. Доведено, що інноваційні технології та аналітика даних формують нову модель ринку, яка поєднує економічну ефективність і функцію підтримки громадського здоров'я. Узагальнення результатів дозволило обґрунтувати висновок про формування нової парадигми розвитку ринку, у якій поєднуються економічна ефективність, соціальна відповідальність і технологічна модернізація.

Ключові слова: здорове харчування, глобальний ринок, доставка здорового харчування, цифровізація послуг, бізнес-моделі доставки, персоналізація раціону.

The article analyzes the transformation of the global market for healthy food delivery services in the context of the digitalization of the economy, changing consumer priorities, and the strengthening of global socio-environmental trends. It is argued that the development of this segment is driven by a combination of demographic, behavioral, technological, and economic factors that are shaping a new consumption model focused on long-term health preservation, convenience, and personalized diets. The article reveals the peculiarities of changes in consumer motivation, for whom the value of a product is determined not only by its organoleptic characteristics, but also by its expected positive effect on well-being and appearance. It shows that despite the availability of extensive information on the principles of rational nutrition, the prevalence of diseases associated with an irrational diet remains high, which leads to an increase in demand for structured solutions in the form of ready-made balanced meal plans with delivery. The role of catering establishments in changing the composition of products, introducing innovative ingredients, and digital tools for communication with consumers has been determined. The article analyzes the dynamics of global market revenues, which show significant growth in the medium and long term, as well as structural shifts by region, product type, and delivery model. It has been established that, alongside the dominance of North America, there is a strengthening role of the Asia-Pacific region, reflecting the processes of urbanization and increased purchasing power of the population. In terms of product types, there has been an increase in the share of ready-to-eat foods, which is associated with the increasing pace of life and the desire to minimize the time spent on cooking. In terms of delivery models, there has been a gradual expansion of subscription and hybrid formats, which provide stability of income for companies and flexibility for consumers. Special attention is paid to the impact of innovative technologies, including personalized digital platforms, big data analytics, and functional food ingredients, which expand the possibilities for integrating delivery services into the public health prevention and support system. The generalization of the results allowed us to justify the conclusion about the formation of a new market development paradigm that combines economic efficiency, social responsibility, and technological modernization.

Keywords: healthy eating, global market, healthy food delivery, digitization of services, delivery business models, personalized diets.



Постановка проблеми. Проблема у загальному вигляді полягає в необхідності системного осмислення трансформації світового ринку доставки здорового харчування в умовах зростання захворюваності, пов'язаної з нераціональним харчуванням, посилення урбанізаційних процесів та цифровізації економіки. Попри активне поширення інформації про принципи раціонального споживання, практична реалізація здорових харчових стратегій залишається обмеженою через дефіцит часу, нестачу знань щодо збалансованого раціону та нерівномірний доступ до якісних продуктів. Разом з тим, стрімке зростання сегмента доставки здорового харчування формує нові економічні моделі, логістичні рішення та інструменти персоналізації, що потребують комплексного наукового аналізу. Зазначена проблема безпосередньо пов'язана з важливими науковими та практичними завданнями у сфері розвитку інноваційних бізнес-моделей, удосконалення системи громадського здоров'я, впровадження стійких екологічних практик і підвищення конкурентоспроможності підприємств харчової індустрії.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про активізацію наукового інтересу до проблематики здорового харчування у різних галузевих вимірах – медичному, педагогічному, соціальному та економічному. Зокрема, у праці Бобрикової Ю., Антонюк Л., Семенчук В. акцентовано увагу на ролі здорового харчування як складової формування здорового способу життя в освітньому середовищі, що підкреслює значення ранньої профілактики та формування відповідних поведінкових моделей [1]. Дослідження Гуліча М. П. та Петренка О. Д. розкриває політику ВООЗ у сфері профілактики захворювань через раціональне харчування та аналізує національний досвід імплементації міжнародних рекомендацій, що дозволяє розглядати здорове харчування як елемент державної політики громадського здоров'я [2].

Інноваційний аспект проблеми висвітлено у роботі Гопанчук Л., де обґрунтовано перспективи використання новітніх технологій у виробництві функціональних продуктів, а також можливості їх застосування у медичній практиці [3]. Івашина Л., Куракін О., Бишовець Л. досліджують сучасні технології здорового харчування у сфері сервісу та харчової індустрії, акцентуючи увагу на трендах персоналізації та технологічної модернізації [4]. Праці Сідельковського А. та Гасійк О. розширюють проблематику через геронтологіч-

ний вимір, підкреслюючи роль раціонального харчування у підтримці якості життя людей [5]. Сміянов В. А., Ясенюк В. О., Сміянов Є. В., Руденко А. В. аналізують особливості харчової поведінки студентської молоді та визначають механізми стимулювання до здорового вибору, що демонструє соціально-поведінковий аспект проблеми [6].

Економічний і підприємницький вимір представлений у дослідженнях Соловйова Д. І., Голодаєва В. С., Дейнеги В. В., які розглядають заклади здорового харчування як перспективний напрям розвитку ресторанного бізнесу [7], а також у праці Ткач У. В., де обґрунтовано вплив впровадження концепції здорового харчування на конкурентоспроможність підприємств громадського харчування [8]. Зазначені роботи формують теоретичне підґрунтя для розуміння тенденцій розвитку галузі, проте здебільшого зосереджені на локальному або галузевому рівні.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішеними залишаються питання комплексного аналізу глобального ринку доставки здорового харчування як окремого сегмента економіки, що поєднує медичні, соціальні та цифрові аспекти. Недостатньо досліджено взаємозв'язок між динамікою доходів цього ринку, змінами у регіональній структурі, трансформацією моделей доставки та впровадженням інноваційних технологій. Потребує подальшого опрацювання проблема інтеграції сервісів доставки здорового харчування у систему профілактики неінфекційних захворювань та оцінка їх довгострокового впливу на поведінкові моделі споживачів. Саме ці аспекти зумовлюють необхідність проведення дослідження, спрямованого на узагальнення сучасних тенденцій та визначення стратегічних напрямів розвитку світового ринку доставки здорового харчування.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета статті полягає у здійсненні аналізу тенденцій розвитку глобального ринку доставки здорового харчування, визначенні ключових факторів його структурних змін, оцінці динаміки доходів та трансформації регіональної й продуктової структури, а також обґрунтуванні ролі інноваційних технологій і цифрових платформ у формуванні нової парадигми функціонування цього сегмента ринку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформація світового ринку доставки здорового харчування є результа-

том глибоких соціально-економічних, технологічних та культурних змін, що відбуваються у глобальному середовищі. Упродовж останнього десятиліття спостерігається стійке зростання інтересу до усвідомленого споживання, що формує нові моделі попиту та пропозиції у сфері громадського харчування. Доставка здорових страв перестає бути нішевим сегментом і перетворюється на один із ключових напрямів розвитку індустрії харчування, поєднуючи в собі концепції функціональності, зручності та індивідуалізації раціону.

Однією з характерних особливостей цього напрямку є зміна мотивації споживача. Практично вирізняє цей напрямок саме попит на отримання позитивного результату не лише у задоволенні від безпосереднього споживання страви за органолептичними показниками, але й так званий «післясмак» у вигляді покращення самопочуття та зовнішнього вигляду, а також можливість для рестораторів забезпечити реалізацію бізнес-ідеї «здорового харчування» [4, с. 41]. Таким чином, акцент зміщується з короткострокового гастрономічного задоволення на довгостроковий вплив харчування на фізичний стан, енергетичний баланс та естетичне самосприйняття особи.

Попри наявність значного масиву інформації щодо принципів раціонального харчування, численні програми контролю маси тіла та популяризацію здорового способу

життя, ситуація залишається суперечливою, а кількість захворювань, пов'язаних з нераціональним харчуванням продовжує зростати [6, с. 35]. Це свідчить про розрив між теоретичним знанням і практичною реалізацією принципів здорового харчування у повсякденному житті. Саме в цьому контексті сервіси доставки готових раціонів набувають стратегічного значення, оскільки пропонують споживачеві структуроване рішення без необхідності самостійного планування меню, розрахунку калорійності чи контролю балансу макро- і мікронутрієнтів.

Кількісні параметри розвитку глобального ринку послуг з доставки здорового харчування свідчать про його перехід до фази прискореного зростання та структурної перебудови (рис. 1).

Якщо у 2021 році дохід ринку становив 3561 млн дол., то у 2025 році він зріс до 6081 млн дол., а прогноз на 2030 рік передбачає досягнення 17741 млн дол. Така динаміка демонструє не лише відновлення після пандемічних коливань, а й формування довгострокового тренду, зумовленого зміною поведінкових моделей споживачів, розвитком цифрової інфраструктури та інституційною підтримкою здорового способу життя.

Порівняльний аналіз регіональної структури ринку показує відносну стабільність частки Північної Америки, яка знижується з 45% у 2021 році до 44,4% у 2025 році (рис. 2).

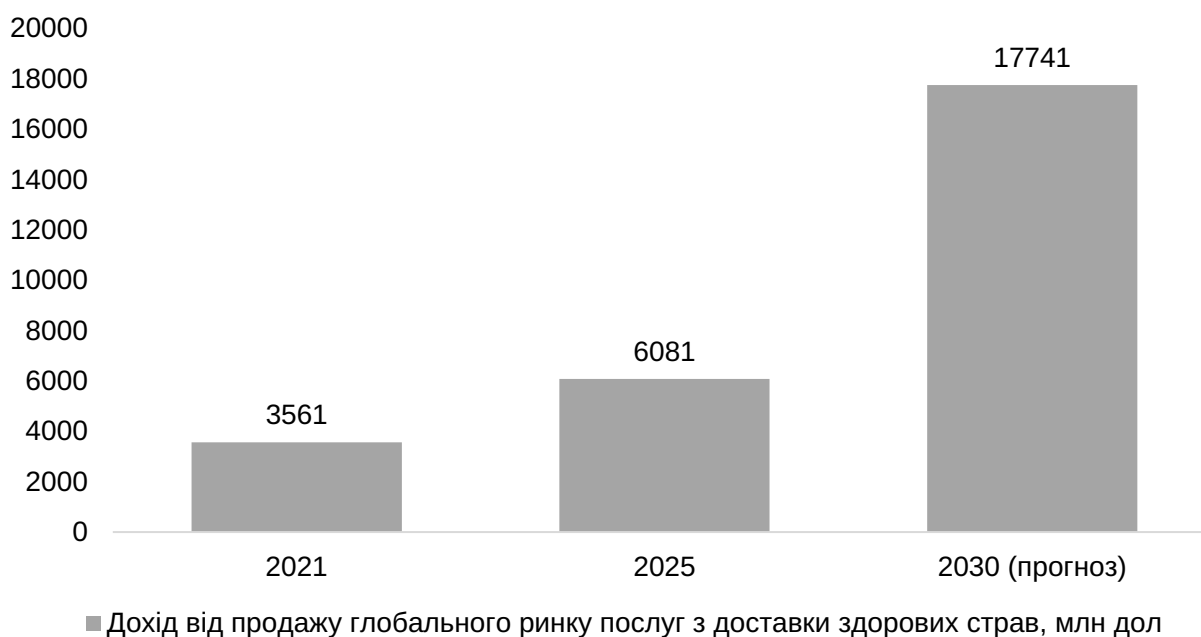


Рис. 1. Динаміка доходу глобального ринку послуг з доставки здорового харчування у 2021 та 2025 рр. та прогноз на 2030 р., млн дол.

Джерело: сформовано автором на основі [9]

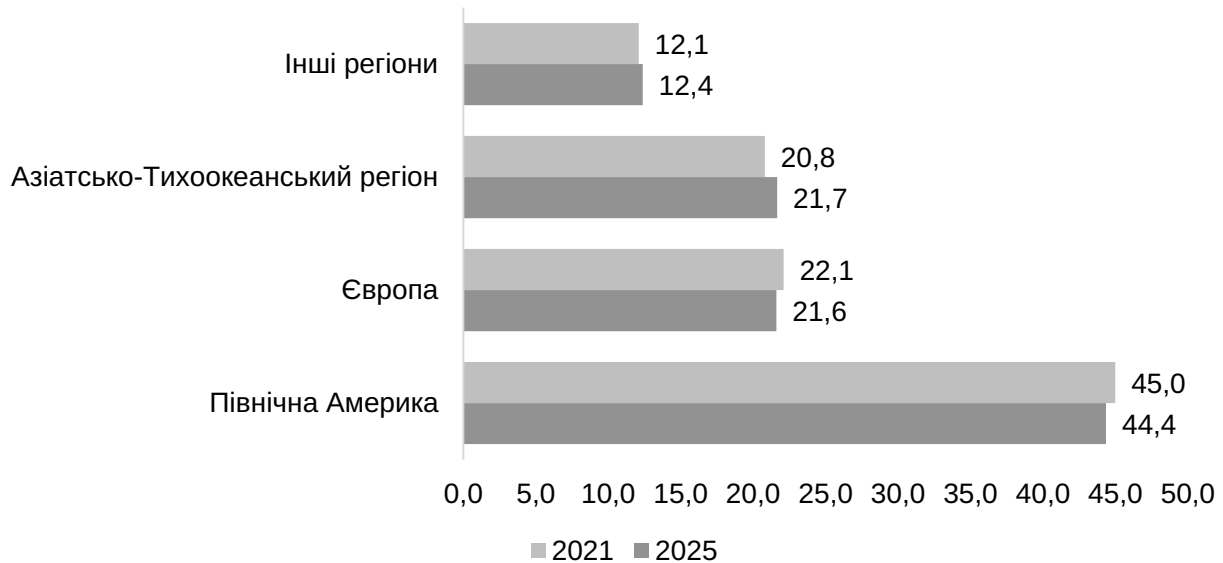


Рис. 2. Регіональна структура глобального ринку послуг з доставки здорового харчування у 2021 та 2025 рр., %

Джерело: сформовано автором на основі [9]

Це свідчить про насиченість ринку та високу конкуренцію між локальними й міжнародними операторами. Частка Європи скорочується з 22,1% до 21,6%, що пов'язано з більш повільними темпами масштабування сервісів у країнах з фрагментованими національними ринками та жорсткішими регуляторними вимогами щодо безпечності харчових продуктів. Натомість Азіатсько-Тихоокеанський регіон демонструє зростання з 20,8% до 21,7%, що відображає активну урбанізацію, збільшення середнього класу та високу цифрову проникність мобільних сервісів. Розширення частки інших регіонів з 12,1% до 12,4% також вказує на поступове глобальне поширення концепції здорового харчування, зокрема у країнах Латинської Америки та Близького Сходу, де зростає попит на преміальні послуги та імпорتنі стандарти якості.

Структурні зміни за видами продукції демонструють перерозподіл попиту на користь готової до вживання їжі, частка якої зростає з 15% у 2021 році до 23% у 2025 році (рис. 3).

Це відображає тенденцію до економії часу та зростання частки домогосподарств з високою зайнятістю. Споживачі дедалі частіше обирають рішення, що не потребують додаткової кулінарної обробки, оскільки поєднання здорового складу та миттєвої готовності до споживання мінімізує транзакційні витрати часу. Одночасне зниження частки продуктів для переробки з 85% до 77% свідчить про

зміну пріоритетів від кулінарної творчості до сервісної зручності. Впливовими факторами такого зсуву є розвиток холодового ланцюга постачання, удосконалення технологій пакування та зростання довіри до стандартизованих раціонів, що відповідають заявленим нутритивним характеристикам.

Зміни за моделями доставки відображають еволюцію бізнес-моделей та стратегій утримання клієнтів (рис. 4).

Частка сервісів на основі підписки зростає з 19% до 22%, що вказує на формування стабільної клієнтської бази та перехід до довгострокових відносин між постачальником і споживачем. Підписна модель забезпечує прогнозованість доходів, оптимізацію логістики та зниження витрат на залучення нових клієнтів. Частка доставки на вимогу скорочується з 61% до 49%, що є наслідком високої конкуренції у сегменті агрегаторів та зменшення доходності через цінову конкуренцію. Зростання гібридної моделі з 20% до 29% свідчить про прагнення операторів поєднати гнучкість разових замовлень із перевагами регулярних поставок, адаптуючи пропозицію до різних сегментів споживачів.

Сукупність наведених змін зумовлена кількома ключовими факторами. По-перше, цифровізація сприяє масштабуванню платформ і персоналізації пропозиції через аналіз даних поведінку клієнтів. По-друге, демографічні зрушення, зокрема зростання частки молодого міського населення, формують попит на

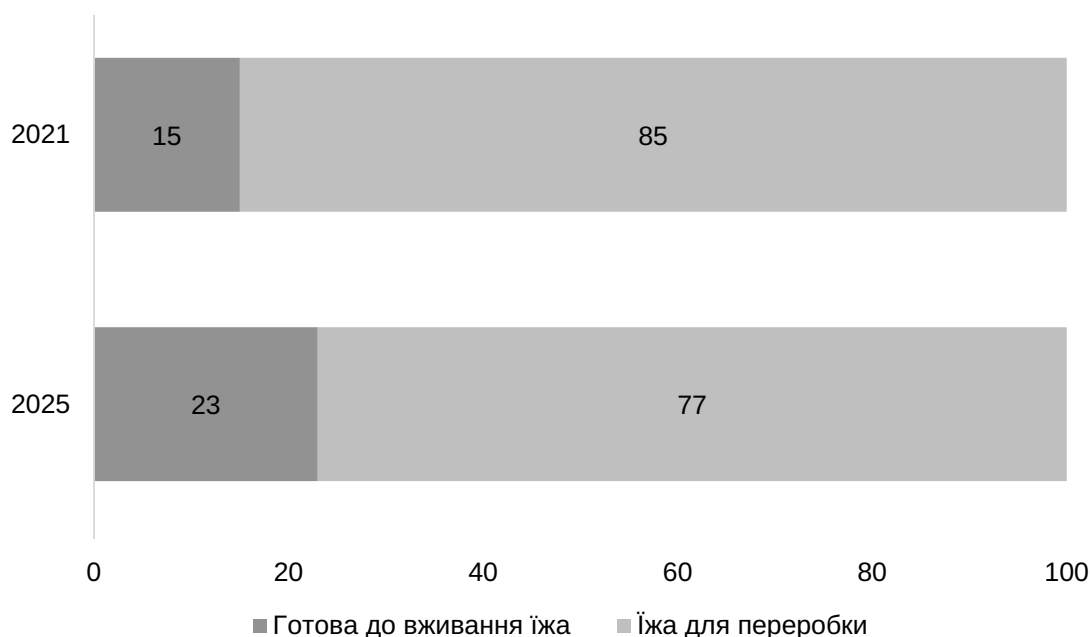


Рис. 3. Структура глобального ринку послуг з доставки здорового харчування за видами продукції у 2021 та 2025 рр., %
Джерело: сформовано автором на основі [9]

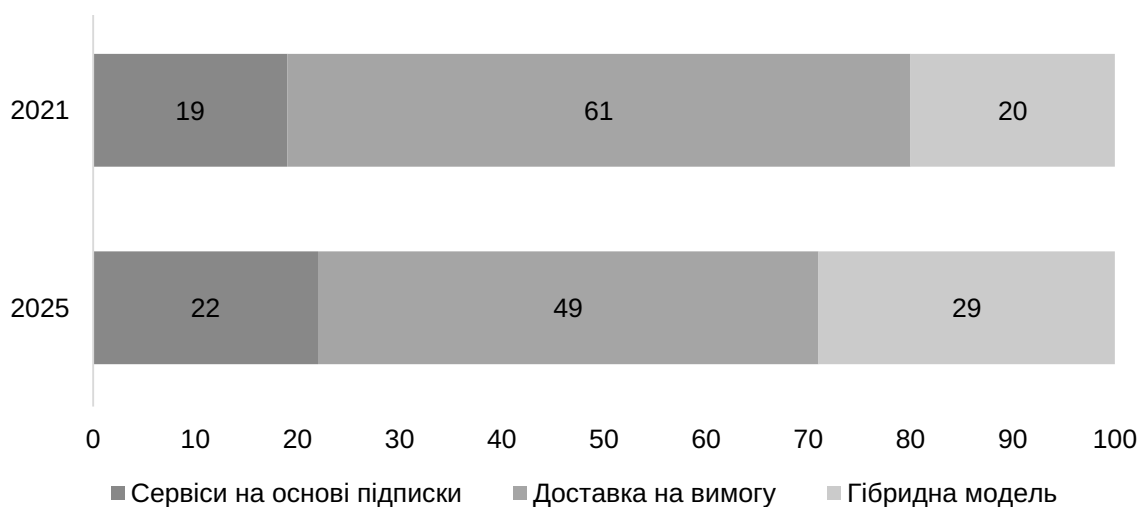


Рис. 4. Структура глобального ринку послуг з доставки здорового харчування за моделями доставки у 2021 та 2025 рр., %
Джерело: сформовано автором на основі [9]

швидкі та здорові рішення. По-третє, макроекономічні чинники, включаючи зростання доходів у країнах, що розвиваються, та підвищення витрат на охорону здоров'я, стимулюють інвестиції у профілактичне харчування. По-четверте, посилення конкуренції змушує компанії диверсифікувати формати обслуговування, впроваджувати гібридні моделі та розширювати асортимент функціональних продуктів.

Отже, аналіз динаміки доходів і структурних показників свідчить про глибоку трансформацію глобального ринку доставки здорових страв, що характеризується як екстенсивним зростанням, так і якісними змінами в організації бізнесу. Виявлені тенденції підтверджують формування стійкої моделі розвитку, у якій поєднуються інновації, сервісна гнучкість та адаптація до регіональних особливостей попиту.

Ринкова трансформація відбувається також на рівні пропозиції. Компанії громадського харчування змінюють склад продуктів, відкриваються нові спеціалізовані ресторани, загалом компанії змінюють усе – від складу продуктів до підходу до онлайн-реклами. Тенденції підтверджують – інтерес до здорової їжі буде продовжувати збільшуватися, тому іншим виробникам варто взяти приклад з новаторів [7, с. 88]. Відповідно, підприємства інтегрують у свою діяльність принципи clean label, скорочують використання рафінованих інгредієнтів, зменшують вміст цукру та трансжирів, а також активно використовують цифрові канали комунікації для персоналізованої взаємодії з клієнтами. Онлайн-платформи, мобільні застосунки та алгоритми рекомендацій стають інструментами формування індивідуалізованих харчових стратегій.

Важливим чинником розвитку є соціальна динаміка. Соціальні тренди вказують на подальше зростання попиту на здорове харчування та розвиток нових дієтичних напрямків. Посилення екологічної свідомості споживачів також впливає на розвиток галузі, спонукаючи ресторани до впровадження більш стійких практик [8, с. 128]. Таким чином, трансформація ринку доставки здорового харчування пов'язана не лише з турботою про фізичне здоров'я, а й з етичними та екологічними аспектами споживання. Підприємства впроваджують біорозкладну упаковку, оптимізують логістичні маршрути для зменшення вуглецевого сліду, співпрацюють із локальними виробниками органічної сировини.

Особливе значення у цьому процесі мають інноваційні технології здорового харчування, що відкривають багатообіцяючі можливості для споживачів, а також можуть бути використані в медичній практиці та виробництві харчових продуктів [2, с. 179]. Йдеться про застосування біотехнологій, функціональних інгредієнтів, пробіотиків, альтернативних джерел білка, а також про використання цифрових платформ для моніторингу стану здоров'я та адаптації раціону до індивідуальних показників організму. Зростає роль нутригеноміки, що дозволяє враховувати генетичні особливості людини при формуванні персоналізованого меню.

Глобальний характер трансформації зумовлює конкуренцію між локальними та міжнародними гравцями. Платформи доставки інтегрують елементи штучного інтелекту для прогнозування попиту, оптимізації складських запасів та скорочення харчових відходів.

У результаті формується нова екосистема, де поєднуються технології, логістика, гастрономія та медичні знання. Споживач отримує комплексний продукт, який виходить за межі традиційного уявлення про ресторанну послугу.

Висновки. Проведений аналіз підтверджує формування нової парадигми розвитку глобального ринку доставки здорового харчування, що характеризується одночасним структурним зростанням, трансформацією бізнес-моделей та інтеграцією економічної результативності із соціальною відповідальністю та технологічною модернізацією. Прогноз доходів до 2030 року свідчить про формування довгострокового попиту, зумовленого урбанізацією, цифровізацією та зростанням усвідомленого ставлення до власного здоров'я. Регіональні зрушення демонструють поступове зміцнення позицій Азіатсько-Тихоокеанського регіону поряд із відносною стабілізацією лідерства Північної Америки та Європи, що відображає глобалізацію споживчих стандартів. Структурні зміни за видами продукції та моделями доставки підтверджують посилення орієнтації на зручність, персоналізацію та довгострокову взаємодію зі споживачем, а зростання частки готової до вживання їжі та гібридних форматів постачання свідчить про інтеграцію логістичних інновацій із поведінковими особливостями клієнтів. Сукупність факторів, включаючи технологічні інновації, екологічну відповідальність та медикалізацію харчування, формує нову парадигму ринку, у якій доставка здорових страв стає важливою складовою системи громадського здоров'я та інструментом профілактики нераціонального харчування.

Для подальшого розвитку ринку доставки здорового харчування доцільно активізувати впровадження цифрових технологій персоналізації раціонів на основі аналізу даних про харчову поведінку споживачів з метою підвищення їхньої лояльності та довгострокового утримання. Підприємствам варто розширювати частку готової до вживання продукції, поєднуючи зручність споживання з науково обґрунтованою збалансованістю меню. Перспективним напрямом є розвиток гібридних моделей доставки, які забезпечують гнучкість замовлень і стабільність доходів. Крім того, необхідно інтегрувати екологічно відповідальні рішення у логістичні процеси та пакування з метою зниження витрат і підвищення конкурентоспроможності. Важливим також є посилення співпраці бізнесу з медичними та науковими установами для формування

доказової бази ефективності програм здорового харчування.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом впливу

персоналізованих цифрових технологій і нутрігеноміки на формування попиту та довгострокову ефективність моделей доставки здорового харчування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Бобрикова Ю., Антонюк Л., Семенчук В. Здорове харчування як елемент формування здорового способу життя в освітньому середовищі. *Нова педагогічна думка*. 2025. № 3. С. 22–26.
2. Гопанчук Л. Інноваційні технології здорового харчування. *Grail of Science*. 2024. № 36. С. 178–181.
3. Гуліч М. П., Петренко О. Д. Здорове харчування як фактор запобігання захворювань: політика ВООЗ та вітчизняний досвід (до 75-річчя діяльності ВООЗ в Україні). *Медичні перспективи*. 2023. № 3. С. 152–162.
4. Івашина Л., Куракін О., Бишовець Л. Сучасні технології здорового харчування: досвід і тренди. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry*. 2025. № 3 (17). С. 40–48.
5. Сідельковський А., Гасійк О. Геронтологічні аспекти здорового харчування. *Міжнародний неврологічний журнал*. 2023. № 3. С. 80–82.
6. Сміянов В. А., Ясенюк В. О., Сміянов Є. В., Руденко А. В. Сучасні тенденції харчування студентської молоді та методи заохочення до здорового харчування. Україна. *Здоров'я нації*. 2024. № 2. С. 35–40.
7. Соловйов Д. І., Голодаєв В. С., Дейнега В. В. Заклади здорового харчування як перспективний тренд розвитку ресторанного бізнесу. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2019. № 2. С. 84–88.
8. Ткач У. В. Впровадження концепції здорового харчування в ресторанному бізнесі: аналіз сучасних тенденцій та їхній вплив на конкурентоспроможність закладів громадського харчування. *Український економічний часопис*. 2024. № 7. С. 125–128.
9. Healthy Meal Delivery Service Market Analysis 2026. URL: <https://www.cognitivemarketresearch.com/healthy-meal-delivery-service-market-report> (дата звернення 25.02.2026).

REFERENCES:

1. Bobrykova Yu., Antoniuk L., Semenchuk V. (2025) Zdrove kharchuvannia yak element formuvannia zdorovoho sposobu zhyttia v osvitnomu seredovyschi [Healthy nutrition as an element of forming a healthy lifestyle in the educational environment]. *Nova pedahohichna dumka*, no 3, pp. 22–26.
2. Hopanчук L. (2024) Innovatsiini tekhnolohii zdorovoho kharchuvannia [Innovative technologies of healthy nutrition]. *Grail of Science*, no 36, pp. 178–181.
3. Hulich M. P., Petrenko O. D. (2023) Zdrove kharchuvannia yak faktor zapobihannia zakhvoriuvan: polityka VOOZ ta vitchyzniani dosvid (do 75-richchia diialnosti VOOZ v Ukraini) [Healthy nutrition as a factor in disease prevention: WHO policy a*nd domestic experience (to the 75th anniversary of WHO activity in Ukraine)]. *Medychni perspektyvy*, no 3, pp. 152–162.
4. Ivashyna L., Kurakin O., Byshovets L. (2025) Suchasni tekhnolohii zdorovoho kharchuvannia: dosvid i trendy [Modern technologies of healthy nutrition: experience and trends]. *Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry*, no 3 (17), pp. 40–48.
5. Sidelkovskiy A., Hasiik O. (2023) Herontolohichni aspekty zdorovoho kharchuvannia [Gerontological aspects of healthy nutrition]. *Mizhnarodnyi nevrolohichnyi zhurnal*, no 3, pp. 80–82.
6. Smiiianov V. A., Yasenok V. O., Smiiianov Ye. V., Rudenko A. V. (2024) Suchasni tendentsii kharchuvannia studentskoi molodi ta metody zaokhochennia do zdorovoho kharchuvannia [Current nutrition trends among student youth and methods of encouraging healthy eating]. *Ukraina. Zdorovia natsii*, no 2, pp. 35–40.
7. Soloviov D. I., Holodaiev V. S., Deineha V. V. (2019) Zaklady zdorovoho kharchuvannia yak perspektyvnyi trend rozvytku restorannoho biznesu [Healthy food establishments as a promising trend in the development of restaurant business]. *Visnyk Berdianskoho universytetu menedzhmentu i biznesu*, no 2, pp. 84–88.
8. Tkach U. V. (2024) Vprovadzhenia kontseptsii zdorovoho kharchuvannia v restorannomu biznesi: analiz suchasnykh tendentsii ta yikhniy vplyv na konkurentospromozhnist zakladiv hromadskoho kharchuvannia [Implementation of the concept of healthy nutrition in the restaurant business: analysis of current trends and their impact on the competitiveness of public catering establishments]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys*, no 7, pp. 125–128.
9. Healthy Meal Delivery Service Market Analysis 2026. Available at: URL <https://www.cognitivemarketresearch.com/healthy-meal-delivery-service-market-report> (accessed 25 February 2026).

Дата надходження статті: 02.03.2026

Дата прийняття статті: 19.03.2026

Дата публікації статті: 28.03.2026